

TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

NO Aangepaste beantwoording vragen van het lid Slootweg (CDA) over het bericht 'Deepfakes op TikTok maken illegale reclames voor leningen'

Datum

28 juni 2023

Notanummer

2023-0000156859

Bijlagen

1. Aangepaste beantwoording vragen
2. Beantwoording vragen
3. Beslisnota met opmerking MFIN

Aanleiding

Bij de beantwoording op de schriftelijke vragen van het lid Slootweg (CDA) over het bericht van BNR Nieuwsradio 'Deepfakes op TikTok maken illegale reclame voor leningen' heeft u een opmerking geplaatst bij vraag 3. De beantwoording is n.a.v. deze opmerking aangepast. In deze nota treft u een toelichting op deze aangepaste beantwoording.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord voor verzending aan de Kamer van bijgaande aangepaste beantwoording van Kamervragen door u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Vraag 3 gaat in op het wettelijk kader voor de reclames en de verantwoordelijke autoriteiten voor handhaving bij overtreding van dit kader.
- In de beantwoording legt u onder meer uit dat het aan de toezichthouders of de rechter is om overtredingen vast te stellen.
- U heeft in de nota bij de beantwoording de opmerking geplaatst in hoeverre er momenteel onderzoeken of meldingen spelen bij toezichthouders.
- Uit de afstemming met de toezichthouders is niet gebleken dat er meldingen zijn geweest over dit onderwerp. De toezichthouders doen daarbij geen uitspraken over nog te starten of lopende onderzoeken. Dit is toegevoegd bij de beantwoording bij vraag 3.

Communicatie & politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

+ bericht -
kader
betreft?

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording vragen van het lid Slootweg (CDA) over het bericht 'Deepfakes op TikTok maken illegale reclame voor leningen'

Datum
20 juni 2023

Notanummer
2023-0000149102

Bijlagen

1. Beantwoording vragen

Aanleiding

Op 11 mei jl. heeft het lid Slootweg (CDA) schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Financiën en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht van BNR Nieuwsradio 'Deepfakes op TikTok maken illegale reclame voor leningen'.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord voor verzending aan de Kamer van bijgaande beantwoording Kamervragen door u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kern

- De vragen zijn gericht op een tiental reclames dat op TikTok te zien was, gemaakt met deepfake-technologie. De reclames verwijzen met misleidende claims naar leningen. BNR Nieuwsradio heeft hieraan een artikel gewijd.
- In de filmpjes is door middel van een deepfake een persoon te zien die onder meer beweert dat de kredietgeschiedenis niet relevant is voor het verkrijgen van een lening. Vervolgens wordt doorgelinkt naar websites van kredietverstrekkers, waaronder banken.

Toelichting

- De vragen zien met name op 1) wat u vindt van de reclames, 2) wat het wettelijk kader is voor deze reclames en 3) in hoeverre de banken betrokken zijn. Ook gaan de vragen in op de verantwoordelijkheid van het platform en de bescherming van met name jongeren tegen dit soort illegale reclames.
- De beantwoording is tot stand gekomen door afstemming met BZK, EZK, AFM, ACM en de genoemde bedrijven, te weten ABN AMRO, ING en Pricewise.
- BZK heeft meegeschreven op de vragen die (mede) vallen onder de portefeuille van stasBZK (vragen 3, 8 en 9).
- De genoemde bedrijven waar de filmpjes naar verwijzen geven aan niks te maken te hebben met de reclames en ABN AMRO heeft actie ondernomen om de filmpjes van TikTok te laten verwijderen.
- In de beantwoording staat u stil bij het wettelijk kader dat zowel geldt voor uploaders van de filmpjes als de platforms waarop of door middel waarvan de filmpjes worden gepresenteerd. Het gaat onder meer over wetgeving waar de

AFM en de ACM de bevoegde toezichhouders zijn, waaronder de Wet handhaving consumentenbescherming en de Wet op het financieel toezicht, maar ook regels in het kader van elektronische handel en de recent aangenomen Digital Services Act en in onderhandeling zijnde AI Act.

Communicatie

Dit onderwerp heeft de aandacht van de media. Mochten er persvragen komen dan stellen we een spreeklijn op.

Politiek/bestuurlijke context

- Om weerbaarheid van burgers te versterken bij dergelijke reclames is de Rijksbrede strategie effectieve aanpak van desinformatie van 23 december 2022 opgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiernaar wordt verwezen in de beantwoording.
- De Tweede Kamer heeft aandacht voor de beïnvloeding van burgers middels social media. Zo zijn ook recent door meerdere leden Kamervragen gesteld over zogeheten *finfluencers* en piramidespelen. Deze vragen zijn nog in behandeling.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.